

اداره مرکزی :
انقره ، معارف امینلکي پانده کی دائرة
استانبول جاده سنده انقره

استانبول بوروسی :
انقره جاده سنده 87 نومروده
دائرة مخصوصه

حیات

حیات در آغوش... دنیا در آغوش... حیات قاتلم !
- نیچه -

نومبر 15 غرورده .
سنه لکی پوسته ایله 7,5 لیرا .
(اجنبی مملکتلر ایچین 7,5 دولار) .

ایرته : اعلان ایشاری ایچین استانبول بوروسنه
مراجعت ایدیلیر .
پازی ایشارنک مرچی انقره مرکزیدر .

صافی : 87

آقره ، 26 تموز ، 1928

4 نجی جلد

مصاحبه :

بر « کتاب » ک قیمتی

ادهم بك وقتيله ترجمه ايتديكي « اصول حقه نطق » ی معارف وكالتنك معاوتيله ايكنجی دفعه باصديردی . انسانيتك فكرتاريخنی ياقيندن تدقيق ايتمه مش اولانلر « ده قارت » ك بو اثيرينك قيمتي آكلایمازلر ، ذوقنه وارامازلر . « اصول حقه نطق » ، « رونه سانس » ديديكمز دورك علم حركتني تويج ايدر ، علمي جهديك هدفني صراحت كوسته رير .

بو اوفاق كتاب زماننك تدريساتنه ، علم حقه نطق كي تلقيسنه قارشى بر عصياندر . ده قارت فلهش قولله ژنده نه او قوش ايسه بونلر ك هپسنيك ياختنده ، يافانده سنده شبهه ايتشدر . مکتبده كنديسنه او كره تيلان معلومات كتله سي ايچنده . محقق واقعه لر ، كوزل لافلر واردی . فقط مثبت علمك ومعاصر فلسفه نك بو بويوك مبشری بونلره « حقيقي علم » نظريه باقيلماسنه مانع اولان ايكي بويوك نقيصه ني آكلای مشدی : بر كره بو معلومات فكرك سربستجه تدقيق واستدلانه دایانمايور ، ماهيتي تحليل ايديله مش بر عقیده يه استناد ايدیوردی .

ديكر جهندن كافي درجه ده مرتبطو منسجم دكلدی . ذهنك سربستجه تدقيقنه مستند بر علم وفلسفه يولنی آچق ایچین بوتون علمارك معاصر مدنيتنه اك اساسلی عنصری اولان « سربست » تفكری ، هر نوع ولايت وسلطه قبول ايتمین ذهن حريتنی اعلان لازمدی . « اصول حقه نطق » هرشیدن اول بويوله بر فكر حريتي بياننامه سیدر . فلسوف واضح وبدیهی اولمايان بو تون فكرلرده شبهه

ایده رك ذهنی سلطه دن قورتارمق اصولی بالذات نفسنده تطبیق ایتك ایسته دی . بو صورتله سربست تفكره مانع اولان انكلری كندی روحندن قوفاركن بشریتنه بومانلردن خلاص یولنی ده كوسته ریوردی . آنجق واضح وبدیهی اولان فكرلری قبول ایله مك ، هر مشكل مسئله نی جزه لرینه آیرمق واك بسپندن ، اك قولای آكلایشیلان قسمندن حركت ایدره ك آدیم آدیم ایله رله یه ایله رله یه اك معضل فكرلره چیقمق ، بو صورتله یالكنز سربست تدقیق واستدلاله مستند منسجم « علم » وجوده كتیرمك مفكوره سی او زمان باویه را نه لكتورینك اردوسنده كوكلی عسكرا اولان كنج ده قارتی او درجه هیجانه كتیرمشدی كه 1619 سنه سی كجه لرینك برنده عمرینی یالكنز بو املك تحققنه حصر ایلكه عهد ایتدی . واقعا بو غایه چوق معظمدی ، اوكا آنجق بر چوق عصرلر عینی وجدی دویان علم آدم لرینك مشترك مساعیلره یاقلاشیله بیلیردی . فقط ده قارتك روحنی صاران بو آتش علم آدم لری ایچین بر مثال اولدی . منفرد ریاضی علمارك فوقنده كرك هندسی اشكاله ، كرك عددلره تطبیق اولونایله جك نسبتلری آراشیدیرمقله باشقا بر تعبیرله كیت وتابلارك عمومی نظریه سنه یوكسه لرك هندسه تحلیلیه نك تمای آتمقله كو . سته ردیكی طریقك ایلك ثمره سنی بالذات استحصال ایله دی ، فیزیکك مثبت بر علم جالنه كله بیلمه سی ایچین یورونه جك یولی ارا نه ایتدی . اون سگنر واوندوقوزنجی عصرلرك طاملری هپ ده قارتك

اشارات ایله دیكی طریق اوزرنده یورودیلر . كیمیا ، فیزیولوژی مثبت علم حالنه كلدی ، پیسیقولوژی ، سوسیولوژی عینی هدفه وارمق ایسته یورمدنی بشریت ده قارتك صراحته تحلیل ایدره . مدیكی سلطه لری بیقدی فرانسز فیلسوفنك آچدیغی « فكر حریتی » بایراغی معاصر مدنیتك مشترك مقدساتندن اولدی اوچ عصرلق تاریخی دولیران انقلابلرده هپ بو بایراغك او كده یورودیکنی كورو یوز ؛ ریوزنده نه قدار فیضلی تحول اولمش ايسه هیچ شبهه سز سربستجه تدقیق ، فكر حریتنك ائیدر . « اصول حقه نطق » ده بو حریتنك استعمال طرزینی كوستیرر .

ده قارت بو اوفاق كتاب یا باجنی انقلابك نه قدار مهم اولدیغنی پك ای بیلیوردی ، یادیغنی ایشك غرورینی ده دویوبوردی . حتی حق شناسلغه یاقیشمیاجق بر مبالغه ایله اسلافندن هیچ برشی او كره نمیدیکنی اعلان ایله می بر سجه ضعیفدی . شو قدار كه یادیغنی انقلابك عظمتنی دوشو . نلرك فیلسوفی معذور كورمه لی یز . بويوك انقلاب یا پانلرا كثریا كندی فكر و حر كترلر نده ماضینك هیچ بریزی اولمادیغنی قناعتنی طاشیرلر . آنجق علمدر كه اونلرك فكر و حر كترلر نده مؤثر اولان طاملری كوسته ریر . بويوك انقلاب وجوده كتیره نلرك دماغی كثریا كندی تفكرلری و حر كترلری اوزرنده بويوله بر تحلیل یا مقه مساعد دكلدر .

بو قدار مغرور ، عقیده لرینك هپسندن شبهه ایده جك درجه ده نفسنه قارشى قهرمان

تورک پاراسی نیک قیمت قیمتی مقننه

تدقیقار - وثیقلر

III

— تورکیانک زراعی بنیه سی : اخراجات
امته سنک تصنیفی —

925	924	923	اخراجات امته سی
%	%	%	
77,39	74,50	73,43	بنیاتی و ادک اخراجات عمومی بنیه سی
11,73	14,64	15,59	حیوانی « » « »
2,91	4,29	4,54	معدنی « » « »
7,96	6,49	6,48	تصنیف ایدیله مین اشیا

یوقاریده کی رقلر تورکیانک هنوز منحصرأ بر زراعی استحصالات مملکتی ولدینی کوستریور . زراعی بر مملکت دیمک ایسنه هر شیدن اول ؛ او مملکتده خارجی تجارتک زمان زمان فعال و زمان زمان عاقل اولماسی دیمکدز . چونکه موسم واردرکه تارلار ایشلهر ، موسم کلیرکه ترانسپورت واسطه لری ، آنتره پورلر ، لیمانلر چالیشیر . خلاصه ؛ زراعی مملکت بر موسمه استحصال ، بر موسمه دهه اخراج ایدر . تیپیک بزراع اولککسی اولان تورکیانکده بوزراعی ماهیتی ، تورک پاراسی نیک تموجاتی و تورک خارجی تجارتنده کرک تورک کرک اجنبی نقودینه اولان عرض و طلب مناوبه بر موسمه آرتار ، دیگر موسمه اکسیلیر .

بوجال تورک اقتصادیاتنک بکون ایچین کندینه خاص بوجهه سی دره . بوضورتله تورکیانک کرک ادخالات ، کرک اخراجات — یاخودده ادخالاته مقابل تأدیات فعالیتلری — عادتا دوری = پیریودیک بر ماهیت عرض ایدرلر .

ایشته تورک پاراسی ده پیریودیک فیات تموجاتی بویریودیک تجارت خارجی فعالیتندن آلیر وسنه نیک مختلف دوره لرینه کوره بعضاً اعظمی ترقلر ، بعضاًده اعظمی سقوطلر قید ایدر .

تورک پاراسی نیک فیات تموجاتنه کوره سنه نیک دوره لره انقسانی :

1 — صوک بهار دوره سی : بودوره تورک پاراسی ایچون کمک مساعده اولان دوره دره . بودوره دهه اخراجات فعالیتلری دولایسیله تورک پاراسنه اولان طلب اک حاد دوره سنه دره . تموزله باشلار ، تشرین ثانی اورتالرینه قدار سورهر .

2 — قیش دوره سی : بودوره ادخالات فعالیتلری دولایسیله اجنبی نقودینه اولان طلب اک حاد دوره سنه دره . تشرین ثانی اورتالریندن نیسانه

پاراسی فیاتلری حقیقته « 5% الی 35% » کی مدهش عوجلر یا عسدر .

مختلف سنه لری عین کونلرینه کوره تورک پاراسنک صوک درت سنه ایچین سنوی - وسطی عوج نسبتی :

استرلیغه کوره : 3,6%
دولاره کوره : 1,4% اولدینی حالده سنه نیک وسطی آلیق قورسلرینک اعظمی - اصغری حدلری آراسنده کی فزقلره کوره صوک درت سنه نیک وسطی - سنوی نسبت تموچی :

استرلیغه کوره : 16,0%
دولاره کوره : 14,8% در .

ایشته تورک پاراسی نیک ظاهری فیات استقراری منظره سی آلتنده ایچین ایچین خلق اقتصادیاتنک بنیه سی کیرن درین فیات استقرارسنلری ! پارا فیاتلرینک دینامیک تدقیق طریقی دییه بیله چکمز اصولده بوضوکنجیسی در . آلیق بوضوکلر تورک پاراسی نیک حقیقی تموجات قاراقترینی بوقاراقترنک ملی اقتصادیات حادثه لرینه اولان درین تأثیرلری کوستره بیلیر :

فقط عجا پاراسی بوضوکلر تموجات علتی نره دن آلیور ؟

هیچ شبهه سز اولا مملکتنک زراعی بنیه سنندن ! شویله که :

تورکیا زراعی بر مملکتدره . چونکه استحصالات عمومی مرکز اک قاهر نسبتی زراعی محصولات تشکیل

— مختلف سنه لره وسطی آلیق فیات قورسلرینک اعظمی و اصغری حدلرینه کوره عوج نسبتلری —

سنه ل	پارانک جنسی	وسطی آلیق قورساک اک	وسطی قورساک اک سنوی عوج
	آشاغی حدی	یوقاری حدی	نسبتی
922	استرلیغه کوره	643 غروش	38%
	دولاره	145	30%
923	استرلیغه	683	35%
	دولاره	144	28%
924	استرلیغه	813	5,9%
	دولاره	184	5,4%
925	استرلیغه	834	11,7%
	دولاره	168	15,4%
926	استرلیغه	875,6	11,4%
	دولاره	179,2	10,7%
927	استرلیغه	918	5,6%
	دولاره	187,7	6%

ایدهر . بوضویتک اک ای تظاهرینی خارجی تجارتنک اخراجات فصلی تدقیق ایدنجه کورورز :

III — تورک پاراسی نیک پیریودیک فیات تموجاتی و نتیجه لری :

تورکیاده خارجی تجارت معامله لرینه هان کاملاً داخلی تجارتنده قسماً استرلیغ و دولاره کادر . بناء علیه بزم ایچین ده پاراسنک فیات تموجاتی بالخاصه استرلیغ و دولاره اوزره رنده مراقبه ایتمک ضرورتی واردر . بوسبیله آشاغی ده کی مقایسه لره خارجی تجارتنده هیچ بر روی اولایان آلتون پارا تموجاتی نظر اعتباره آلتامشدر .

بر اولکی مقاله ده مختلف سنه لری عین کونلرینه [مثلاً هر سنه نیک تشرین ثانی اورتاسنده] تورک پاراسی نیک حاد زاولدینی فیات سویه لرینی قارشیلشدیر ارق پاراسنک سنوی — وسطی عوج نسبتی تثبیت ایتمک چالیشدق . شایسته او ایان و عملی هیچ بر قیمت اولایان بوضوکلر کوره پاراسنک سنوی — وسطی عوج نسبتی « 3,5% » قدار چیقوردی . فقط بوضوکلر وسطی لری بر طرفه آتوبده هر سنه نیک وسطی آلیق فیات قورسلرینی آلیر و عین سنه داخلنده وسطی آلیق قورساک اک آشاغی حدی ایله اک یوقاری حدی آراسنده کی عوج فرقنی تثبیت ایدهرسه ک چوق مهم نتیجه لر قارشیلسنده قالیرز . مثلاً شو تابلوی تدقیق ایدهر :

— تورک پاراسی فیاتلرینک ظاهراً عرض ایدرکی نسبی استقرار منظره سی آلتنده کی فیات استقرارسنلری —

— مختلف سنه لره وسطی آلیق فیات قورسلرینک اعظمی و اصغری حدلرینه کوره عوج نسبتلری —

سنه ل	پارانک جنسی	وسطی آلیق قورساک اک	وسطی قورساک اک سنوی عوج
	آشاغی حدی	یوقاری حدی	نسبتی
922	استرلیغه کوره	643 غروش	38%
	دولاره	145	30%
923	استرلیغه	683	35%
	دولاره	144	28%
924	استرلیغه	813	5,9%
	دولاره	184	5,4%
925	استرلیغه	834	11,7%
	دولاره	168	15,4%
926	استرلیغه	875,6	11,4%
	دولاره	179,2	10,7%
927	استرلیغه	918	5,6%
	دولاره	187,7	6%

نسبتلر غایت واضحدر . پارا فیاتلری عزمده نسبی بر استقرار مشاهده اولونویور دیدیکمز سنه لره تورک

قادر دوام ایدر . بودوره تورک پاراسی ایچین اک غیر مساعد دورهدر .

3 — یاز دوره سی : نپساندن تموز اورتلرینه قادر سورهر . بودوره تورک پاراسی نك فیاتی سنه نك وسطی قورسنه یاقلاشیر . ادخالات و اخراجات فعالیتلری نسی بر توازن عرض ایدر .

شمعی بومسورود آتزله بر آز اول ویردی کمز پارا تموجاتی نسبتلری قارشیلایدیر ساق شونتیجه بی آلیرز : 1 — تورک مستحصی ادخالات موسمنده تورک پاراسی نك اوجوزلاماسی یوزندن ادخال ایتدیکی اجنبی معمولاتده و مصنوعاتی دهها بهالی اولارق صاتین آلدینی حالده ،

2 — اخراجات موسمنده کندی استحصالاتی — تورک پاراسی نك بهالیاندیر لاسی یوزندن — خارجی پیاسه یه دهها اوجوز اولارق صاتار .

مثلاً صوک مهار دوره سننده [یعنی اخراجات موسمنده] برانکلیر لیراسی نك فیاتی (100 غروش) فرض ایدره سهک اونک فیاتی قیشین [یعنی ادخالات موسمنده] (110) غروش ، یازین ایسه (103) غروشدر .

بوده شو دیمکدرکه :

تورک مستحصی اخراج ایتدیکی برانکلیر لیرالق امتعه یه مقابل 100 غروش آلدینی حالده ینه تورک مستحصی ادخال ایتدیکی بر انکلیر لیرالق امتعه یه مقابل 110 غروش تأدییه ایدر ! بوضورتله ده اونک فضلته مساعیسنه مقابل اخراجات موسمنده مملکته کیره ن فضلته قیمتلر ، ادخالات موسمنده پارانک قیمتسزلشدیر یله سی او یونلرله اجنبی قامیوسنه فرق فیات شکلنده یکی دن خارجه آقار . بو کیفیتک ملی اقتصادیا تمزه ایقاع ایتدیکی تأثیرلر ایسه یکنظرده تصور ایدیله مه به جک قادر مهمدر : تورک پاراسی نك بهر ییودیک فیات تموجاتنک نتیجه لری :

1 — مملکت مزده تجارت خارجه نك وعمومیتله امتعه مبادله سی ایشلرینک متادیا آرتماسنه ، کنیشله مه سنه رغماً داخله تجاری و صناعی سرمایهنک تراکی درجه سی بوعومی کشایشله نسبت ایدیله مه به جک قادر آز وضعیدر .

2 — عمومی معاملاتک چوغالاسنه رغماً تمتع و تراکم نسبتلرنده موجود اولان بو آزلق ، خارجی تجارتله علاقه دار فیرمالری کیتدیجه دهها زیاده تضییق ایتکده ، یونلر یامعامله لرینی تصفیه ایتک ، یا محصولات زراعیه فیاتلرینی ، مانیپولاسیون اجرتلرینی ، ته قنیک مصارفاتی صوک حده قادر قیصمق ؛ یا خودده حکومت معاونتنه لتجا ایتک ضرورتلری قارشیسنده قالماقده درلر .

3 — نته کیم ؛ استحصالات یگونلرینک و عمومی معاملاتک انکشافنه رغماً زراعی امتعه [توتون ، پاموق ، میوه لر ... الخ] مقابلنده کوی مستحصلنه تأدییه ایدیلن فیاتلر (یادوغرودن دوغروه ، یا خود اجنبی نقودینه نسبت ایدیلدکلری زمان) سنه دن سنه یه دو شمکده درلر .

4 — اخراجات زراعیه ماده لرینک مانیپولاسیون ایشلرنده ایش اجرتلری کذا قرونیک بر تنزل عرض

ایدیور . وضعیتک عرض ایتدیکی بومنظره مملکت مزده کیتدیجه دهها زیاده چتینلشن استحصاله مقابل تمتع و تراکم نسبتلرینک کیتدیجه دهها زیاده آرتماسیدر . بو کونکی شکلله تورک مستحصی تراکم ایتدیردیکی هر سانقیمه مقابل خارجه پک چوق سانتیملر تأدییه ایتک ضرورتنده قالیور . خلاصه ؛ نورمال ایشلرده یتعک از اولاسی نهایت ، بر طرفدن سیوکولاسیون نمایلرینک دوغماسنه ، دیکر طرفدن فائض نسبتلرینک فاحش برسویه آلاق تورک کوی ایشلرنده مالیت فیاتلرینک متادیا آرتماسنه ، بوضورتله ده اخراجات امتعه مرکز خارجی پیاسه لرده رقابت قابلیتلرینی متادیا غیب ایتهلرینه سبب اولویور .

بوضویت قارشیسنده اخراجات ایشلری ایچین یاقین زمانلرده بر طاقم دارلقلره ، صیقنتی لره ، حتی بحر انلره احتمال ویرمک فضلته کھانت صاییلماز . ملی اقتصادیا تمزی کیره ن بوتون بومنی تمایلات

بیم یرم

کومک اک یوکسک بر یری وارکه هر کون یانان باشیم بورده سرینلهر . ائکی کویوکدن بریشیل یارکه اوستنده انکینک روز کاری ایکلر .

مغرور چیچکلری قیزیل ، مور ، صاری ... کووه رجین دولودر قایالقلری . ده کیزه ایندیور بو وحشی یاری قوقولو دفنلر ، ییشیل زیتینلر ...

یریر چنلری زمره اولورده ایشیلدار کونشدن سرپیلن نورده روجم ، چیرینماندن ، هر صباح بورده بلبلی ده کیزله باش باشه دیکلر ...

مدانیه : عمر برالدین

ایسه ، اصل منبعی تورک کاغد پاراسی نك ثابت بر قیمتی تمثیل ایتیب اجتماعی — نومیال فیاتلرله تداول ایته سندن ، تورکیانک کندینه خاص زراعی بنیه سندن ، تورک خارجی تجارت معامله لرنده اجنبی نقودینک هکمه مونسندن آلیور . شأیتک بوسیرینه قارشی تورک اقتصادیاتنک او بژه کتیف مدافعه تدلیبری باشلیجه شواستقامتلرده طولانابیلیر .

یاقین تدبیرلر :

- 1 — دولت بانقاسی آحادی .
- 2 — تورک پاراسی نك فیاتی تثبیت .
- 3 — تورک پاراسی نك قیمتی تثبیت .

اوزاق تدبیرلر :

- 1 — مملکت مزده امتعه نك وپارانک تداول سرعتی آرتدیرمق .
- 2 — تورکیانک امکان نسبتنده صنایعیه شدیر یله سی وزراعی اخراجات تقویه سی .
- بوتدبیرلردن اک شایان دقت اولانلرینی قیصاجه تحلیل ایتک ایشی صوک بر مقاله یه بیراقبورز .

شوکت سبیا

نقد مسئله لری :

اعاده سی ؟

تثبیت سی ؟

— 1 —

پاره لرینک قیمتی قرار سزلقندن قورتارمق ایچون آلتون اساسنه رجوعدن بشقه چاره کوره مین دولتلر صوک زمانلرده یا اعاده قیمت Revalorisation ویا تثبیت قیمت Stabilisation اصولی انتخاب و ترجیح ایتکده درلر . اعاده قیمت دیمک پاره یه اوزرنده محرر اولان آلتون قیمت اعتباریه بی یکیدن وفعلاً ویرمک دیمکدر . تثبیت قیمت ایسه پاره نک اوزرنده محرر اولان آلتون قیمت اعتباریه دن بر مقدارینی فعلاً وقانوناً آز چوق تنزیل ایتدکن صکره قالان قیمتی آلتونله قابل مبادله برحاله کتیرمک دیمکدر . المزده کی تورک پاره سنک قیمتی اعاده ایدلی فرض ایدلم : بر کاغد لیرانک مقابلی اولان یوز غروشلق بر آلتون تماماً اله کچیریرز . تورک پاره سنک قیمتی تثبیت ایدلی فرض ایدلم : بو تقدیرده المزه کچه جک یوز آلتون غروش دکل ، بالفرض 12 آلتون غروشدر . بقیه 88 آلتون غروشی غائب ایتدک دیمکدر . اعاده اولسون ، تثبیتده اولسون المزه کچه جک آلتوندن بحث ایدیورز . بوسوزلری مطلق دکل ، براز مقید بر معناده تلقی ایتک لازم کلیر . هرایکی اصولده ده پاره نک تقرر ایدن قیمت ثابت سی قانوناً آلتونله قابل مبادله برحاله کلش دیمک اولقله برابر بو مبادله داخل مملکتده آلتونک مطلقاً سر بستجه تداولی معناسنی تضمن ایتز ، یعنی دولته ویا خود رسمی بانقشه ننه ابراز ایدیلن کاغدلره مقابل مطلقاً آلتون ویریله جک دیمک دکدر . اعاده ویا تثبیتندن صکرده اولسه کلیته قریب اکثر مملکتلرده آلتونک تداولی ینه سر بست دکدر . یالکز رسمی بانقهلرک اوراق نقدیه حاملرینه ویرمکده اولدقلری چکلر ویا قامیبولر آلتون قیمتنده در . بالفرض آمریکا اوزرینه آلاجنی بر چکی حاملی ، ایسترسنه اوراده آلتونه تبدیل ایده بیلیر .

اوراق نقدیه تداوله چیقارکن دولت بوقائم لره ، اوزرلرنده محرر اولان قیمت اعتباریه لری حسابیه اوزاق یاقین بر آتیده مطلقاً آلتونله مبادله ایدیله جکنی صراحتاً ویا خود ضمناً تعهد ایتشدی . کورولو یورکه اعاده اصولنده دولت بوتعهدینی ایفا ایدیور . حاملردن الرنده کی کاغذ پاره یه فعلاً ویا خود حکماً آلتونله تبدیل ایده بیلورلر . حالبوکه تثبیتده اوراق نقدیه حامللری الرنده کی پارانک تمام قیمت اعتباریه سنی آلامایور ، بو قیمت اعتباریه دن آز ویا چوق بر مقدارینک آلتون بدلنی غائب ایدیورلر . بوکا بناء تثبیت قیمت اصولنه تنزیل قیمت Dévaluation ou Dévalorisation دیمک دهها موافق دوشر . نته کیم تثبیته علیهدار اولان اعاده قیمت طرف دارلری تثبیت اصولی اکثریا